

11th International Conference on Language , Literature , Culture and History Studies

بررسی استعاره های مفهومی شب و صبح در کتاب گنجشک و جبرئیل نوشته سید حسن حسینی بر اساس نظریه زبان شناسی شناختی

رسول شاکرین^۱

چکیده:

یکی از قدیمی ترین بافت های بلاغی در متن که از گذشته تاکنون در بین دانشمندان علوم بلاغی و علوم ادبی مورد بررسی قرار گرفته است، استعاره می باشد. در مقابل این استعاره که جنبه زیبایی شناسانه دارد، مدلی مدرن و جدید به نام استعاره مفهومی و شناختی مطرح می شود که برای اولین بار، لیکاف و جانسون آن ها را در کتاب «استعاره هایی که با آن ها زندگی می کنیم» مطرح نمودند. این دیدگاه که به مکتب زبان شناسی شناختی تعلق دارد، استعاره نه صرفاً یک مسئله برای تزئین کلام، بلکه آن را یک فرآیند ذهنی و مفهومی می بیند که مفاهیم انتزاعی را به مفاهیم ملموس و مناسب تبدیل می کند. یکی از شاعران حوزه ادبیات پایداری که آثارش از استعاره های مفهومی بی نیسب نیست و یکی از استعاره های مفهومی که در آثارش مطرح شده، استعاره های مفهومی و طرحواره های تصویری شب و صبح است. مبنای این تحقیق برای شناسایی استعاره های مفهومی شب و روز، کتاب گنجشک و جبرئیل بوده که مجموعه اشعار عاشورایی سید حسن حسینی می باشد. این تحقیق که با روش تحلیل کیفی انجام شده، ضمن بررسی و استخراج تمامی استعاره های مفهومی شب و صبح در این کتاب، در هر کدام از نگاشت ها به چهار استعاره رسیده که هر کدام را پس از بررسی بسامدگیری کرده است.

کلمات کلیدی: استعاره مفهومی، شب و صبح، گنجشک و جبرئیل، سید حسن حسینی، زبان شناسی شناختی

^۱ دانشجوی ترم دوم کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه شاهد